

**Handlingsplan för att
motverka diskriminering,
trakasserier
och kränkande behandling**

**vid Bildningscentrum Facetten
VUX/SFI**

Läsåret 2018/19

Alla elever på Bildningscentrum Facetten ska känna sig trygga på skolan, samt accepterade och uppskattade för dem de är. Detta oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Det ska råda en positiv anda och ett tillåtande klimat, där elever/elever och elever/personal bemöter varandra med respekt och förståelse.

Våra styrdokument Skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:567) visar tydligt att ingen studerande ska utsättas för kränkande behandling och att det är personalens ansvar att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

En övergripande handlingsplan finns på kommunens hemsida. Detta är Bildningscentrum Facettens handlingsplan, vilken kompletterar den övergripande planen.

Bakgrund

Uppdrag

Skolan ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter. Det är förbjudet för personalen att diskriminera en elev. Personalen får inte heller utsätta en elev för kränkande behandling och ska förebygga och förhindra att eleverna utsätter varandra för trakasserier eller kränkningar.

Om en elev diskrimineras eller utsätts för kränkande behandling måste skolan utreda omständigheterna kring detta och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra att det upprepas. Skyldigheten att utreda huruvida en elev har utsatts för diskriminering eller kränkande behandling träder in så snart någon i verksamheten fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för detta.

Om personalen bryter mot förbuden mot diskriminering och kränkande behandling eller inte uppfyller skyldigheterna att utreda och vidta åtgärder kan kommunen bli skyldig att betala diskrimineringsersättning eller skadestånd till den som kränkts av överträdelsen.

Ansvarsfördelning

Personal - All personal på Bildningscentrum Facetten ska aktivt arbeta för att motverka diskriminering och kränkande behandling samt aktivt främja elevers lika rättigheter. - Om personal på skolan får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, ska detta anmälas till rektor.

Rektor - Rektor ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling samt aktivt främja elevers lika rättigheter. - Rektor ansvarar för att tillsammans med personal och elever upprätta, genomföra, följa upp samt årligen utvärdera enhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling.

- Rektor ansvarar för att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och se till att åtgärder vidtas i syfte att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och trakasserier. - Rektor ansvarar för att en anmälan om kränkande behandling eller trakasserier rapporteras till barn- och utbildningsförvaltningen.

Barn- och utbildningsförvaltningen - Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att följa upp och utvärdera samtliga enheters arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling och trakasserier. - Barn- och utbildningsförvaltningen ska årligen göra en sammanställning över de anmälningar om kränkande behandling och trakasserier som rapporterats till nämnden.

Definitioner (Från Skolverkets allmänna råd, Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.)

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna diskrimineringsgrunderna. De sju diskrimineringsgrunderna är:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet,
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad indirekt diskriminering. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet likabehandling menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. För att underlätta läsningen inryms i den här skriften begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier.

Med diskrimineringsgrunden könsöverskridande identitet eller uttryck menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med funktionshinder menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med sexuell läggning menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med kränkande behandling menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med elev avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med barn menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Kartläggning/Utvärdering

Metoder för kartläggning

Skolkvalitetsmätning i januari

Coachsamtal med eleverna kontinuerligt under läsåret

Diskussion i programlag (sfi/vux) och APT baserat på personalens observationer

Diskussion i samverkansgruppen i samband med att årets arbetsmiljöplan tas fram

Utvärderingsmodell i slutet av läsåret

Planen utvärderas av eleverna och nya förslag på åtgärder diskuteras.

Juni

Planen utvärderas av personalen i APT och synpunkter tas med till programlagen, som i sin tur diskuterar behov av åtgärder inför nästa läsår.

Skolledning och elevhälsan arbetar fram ett förslag på åtgärder inför kommande läsår utifrån utvärderingen och övriga kartläggningsmetoder.

Augusti

Förslaget presenteras, revideras och förankras på en APT innan skolstart.

Utvärdering av läsåret 2017/2018 (baserat bl a på enkäten vi gjorde i början av 2018)

Skolkvalitetsmätning SFI B-D / SVA GRUND: Resultat 2018

Kön: Man

Kvinna

KVINNOR (20st)

MÄN (24st)

	JA	NEJ	IBL. DEL.	JA	NEJ	IBL. DEL.
1. Min lärare berättar för mig hur det går i skolan	65%		35%	75%	25%	
2. Jag tycker att jag får hjälp av min lärare i skolan	100%			92%	8%	
3. Jag tycker att Facetten är en bra skola	80%		20%	75%	17%	8%
4. Jag bidrar till en god stämning och en bra skola	70%		30%	79%	4%	17%
5. Det är studiero i klassrummet	75%	10%	15%	83%		17%
6. Jag kan fokusera på arbetsuppgifterna i klassrummet	88%	6%	6%	76%		24%
7. Jag tycker om att vara i min sfi-/ sva-grupp	74%	5%	21%	79%	4%	17%
8. Jag gör mina läxor	90%		10%	92%	4%	4%
9. Jag studerar mer än fem timmar i veckan hemma	40%	20%	40%	54%	25%	21%
10. Jag vågar prata svenska i klassrummet	70%	5%	25%	83%	4%	13%
11. Jag känner mig trygg i skolans lokaler	85%	15%		88%	4%	8%
12. Jag känner mig respekterad av andra elever	95%		5%	92%		8%
13. Jag känner mig respekterad av personalen i skolan	100%			88%		12%
14. Jag säger till om något är dåligt på skolan	35%	40%	25%	71%	4%	25%
15. Jag känner till innehållet i skolans likabehandlingsplan	89%		11%	79%		21%

Trygghet, studiero samt åtgärder mot kränkande behandling

och Förutsättningar för lärande och trygghet

Att känna sig trygg samt ha lugn och ro i sin lärmiljö är viktigt för att kunna nå bra resultat. När det gäller studiero och möjligheten att fokusera på arbetsuppgifterna i klassrummet handlar frågorna i stort om samma sak. Kvinnorna tycker det är sämre studiero än männen, men upplever att de kan koncentrera sig bättre än männen. Orsakerna till bristande studiero kan mycket väl påverkas av deras bakgrund, hem- och familjeförhållanden samt situationen i hemlandet, vilket många av eleverna själva påtalat. Många har inte fått hit sin familj, vilket kan påverka koncentrationen. Vi tror inte skolan kan påverka detta nämnvärt utan det är bara att försöka se det som positivt att så många ändå tycker att de kan koncentrera sig.

Vad gör att 20-25 procent inte alltid tycker om att vara i sin grupp? Vilket värde har ”tycker om”? Många vill placeras i en annan grupp för att de har sina kompisar där. Vissa elever ser (tyvärr) mest fram emot rasterna, då de kan träffa sina vänner. De vill även komma vidare och därmed sluta SFI så fort som möjligt så vad betyder ordet ”tycker om” för dem? Kanske skulle man i nästa års enkät istället använda ordet ”trygg” istället?

Beträffande huruvida man vågar prata svenska i klassrummet tar männen mer plats, helt klart. Det kan skolan göra något åt. Vi som lärare kan arbeta mer för att uppmuntra kvinnorna till att tala och fördela ordet mellan könen.

Sättet frågan “ Jag säger till om något är dåligt på skolan.” formulerats på uppmanar till missförstånd. Det finns en möjlighet att de svarar på frågan ”är det något som är dåligt på skolan?”. ”Säga till” är ett partikelverb som lätt missförstås. Formuleringen ”om” är svårt att förstå även för sva-grund.

Ser man på fråga 11,12 och 13 som har höga värden så tolkar vi det som att de känner sig trygga och vågar säga till om något är fel. Därför tror vi att de har missförstått frågan. Trots detta ser vi att männen har högre värden än kvinnor, vilket i så fall kan tolkas som att kvinnorna inte förstod frågan medan männen gjorde det.

En orsak till de låga värdena skulle kunna vara deltagarnas tidigare utbildningsnivå. Ser man till aktuella studier som visar att lågutbildade inte kan tänka abstrakt utifrån imaginära händelser så kan de låga resultaten bero på elevernas utbildningsnivå. Vi vet inte hur lång utbildning dessa elever har och har därmed svårt att dra några slutsatser om detta men vår erfarenhet är att våra elever säger till om något inte är fel.

Trots att vi gick igenom likabehandlingsplanen precis innan vi genomförde enkäten svarar 11 respektive 21 procent att de bara delvis känner till den. Då vi genomförde enkäten upptäckte vi flera som svarat nej på den frågan så vi fick påminna dem om att likabehandlingsplanen är den vi precis pratat om. Så om alla förstått frågan skulle vi haft 100 procent JA där. Vi får därmed en liten aning om vilka som istället svarat ”delvis” på den frågan.

Väldigt få säger till om något är fel i skolan enligt kvalitetsmätningen 2018. Här behöver vi arbeta aktivt för att eleverna ska våga säga till om något är fel och utöva sitt elevinflytande på ett bredare plan än enbart när det handlar om deras individuella resultat på prov etc.

Strategier

Säkerställa att innehållet i likabehandlingsplanen förankras och efterlevs

Få elever att känna att de vågar säga till om något är fel

Actions	Ansvarig	Klardatum
Säkerställa att innehållet i likabehandlingsplanen förankras och efterlevs		
1. Diskutera innehållet i likabehandlingsplanen på lektionstid med återkommande mellanrum	Lärarna	Kontinuerligt
2. Informera distanselever om likabehandlingsplanen	SYV och samordnare	Kontinuerligt

Actions	Ansvarig	Klardatum
Få elever att känna att de vågar säga till om något är fel		
Återkommande (veckovis/månadsvis) utvärderingar i resp grupp för att få fram det som eleverna tycker varit positivt/negativt. Här tas hjälp av studiehandledarna på lägre nivåer.	Resp lärare	kontinuerligt

Åtgärdande arbete - rutin för anmälan

1. Den som misstänker eller får kännedom om diskriminering eller kränkande behandling kontaktar den utsatta elevens undervisande lärare, annan lärare eller rektor.
2. Undervisande lärare, alt annan lärare och/eller kurator, samtalar med den utsatta eleven. Rektor informeras och ansvarar för att blanketten ”Anmälan av kränkande behandling av barn/elev” fylls i och skickas till Barn- och utbildningsförvaltningen.
3. Behöver man gå vidare för att lösa svårigheterna, informeras rektor/elevhälsa, vilka jobbar åtgärdande med att motverka diskriminering och kränkande behandling.
4. Rektor och/eller elevhälsa genomför samtal med berörda elever och beslutar om eventuella åtgärder.
5. Uppföljningssamtal genomförs över tid för att se till att trakasserierna eller diskrimineringen upphört.